

Onderwerp Besteding mantelzorgcomplimentgelden 2018

Steller J.Y. Bruining

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 68 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6675440

Datum 6-12-2017 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Volgens het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) uit 2015 levert 1 op de 3 Nederlanders in meer of mindere mate mantelzorg. De meeste mantelzorgers helpen eens in de week bij taken die ze van tevoren afgesproken hebben. Zij komen bijvoorbeeld een ochtend helpen in het huishouden of gaan mee naar een arts. Maar een groep van ongeveer 500.000 mantelzorgers doet bijna alles voor degene waar ze voor zorgen en is zwaar belast. Zie ook <https://www.zorgvisie.nl/een-op-de-zes-nederlanders-krijgt-hulp-bij-dagelijkse-zorg/>

Voor Groningen betekent dit dat ruim 5000 inwoners veel en veelvuldig mantelzorgtaken op zich nemen.

De rol van mantelzorgers en vrijwilligers bij de ondersteuning van mensen die zorg nodig hebben wordt in het kader van de drie decentralisaties groter en belangrijker. Daarom stimuleren we dat mantelzorgers deze rol op een gezonde manier kunnen vervullen. We willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken en uitvallen.

Samen met relevante partners zoals de adviesgroep mantelzorg, het Steunpunt Mantelzorg van Humanitas en WIJ ontwikkelen we een aanpak om mantelzorgers te bereiken, te waarderen en zo nodig (preventief) te ondersteunen. We financieren dit collectieve aanbod uit de mantelzorgcomplimentgelden. Net als vorig jaar stelt het College in 2018 €944.000,- ter beschikking voor mantelzorgondersteuning en waardering. Deze brief gaat over de besteding van deze middelen.

Kader

Inhoudelijk is de besteding gebaseerd op het beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein (VSD). Daarnaast hebben we met het Steunpunt Mantelzorg, WIJ en de Adviesgroep Mantelzorg besproken wat ontwikkelingen en best practices zijn en wat dat betekent voor de besteding van het mantelzorgcomplimentgeld. Ook de resultaten van de besprekingen met WIJ en Humanitas over de ontwikkeling van de functie WIJwerker informele zorg betrekken we erbij. Daarnaast borduren we voort op de resultaten en effecten van de besteding van deze middelen vorig jaar.

Activiteiten en inzet voor het komende jaar

Op basis van deze gesprekken, overleggen en notities zijn we tot de volgende items/activiteiten gekomen waar we het komende jaar in het kader van mantelzorgondersteuning mee “aan de slag” gaan:

Medewerker mantelzorgondersteuning Humanitas

De waardering en ondersteuning van mantelzorgers en het coachen van vrijwilligers die mantelzorgers ondersteunen wordt uitgevoerd door Humanitas als vrijwilligersorganisatie. In elke wijk heeft Humanitas een wijkwerker mantelzorgondersteuning. De wijkwerker organiseert in samenspraak met netwerkpartners dicht bij in de buurt met vrijwilligers activiteiten voor mantelzorgers. Hier kunnen mantelzorgers elkaar ontmoeten en ervaringen en adviezen uitwisselen. Daarnaast bezoeken vrijwilligers mantelzorgers thuis en bieden een luisterend oor of praktische ondersteuning. Ook bieden zij ondersteuning bij het vergroten of vernieuwen van het ondersteunende netwerk (methodiek “Natuurlijk een netwerk”). Daarvoor worden vrijwilligers getraind in deze methodiek. Ook het daadwerkelijk vragen van hulp aan en het delen van zorg met anderen blijft -zoals voor de meeste mensen- moeilijk en is een blijvend punt van aandacht. Wehelen is hiervoor een ondersteunend digitaal platform. Ook hierbij zijn vrijwilligers actief om mensen te ondersteunen bij het gebruik maken van dit digitale platform. De medewerker mantelzorgondersteuning onderhoudt contact met het WIJ team en andere netwerkpartners in de wijk, om aandacht voor mantelzorgers te stimuleren en mantelzorgers vroegtijdig te vinden en preventief te ondersteunen.

Het Steunpunt Mantelzorg fungeert als kenniscentrum voor zorginstellingen en maatschappelijke organisaties waaronder WIJ.

WIJwerker informele zorg

Vorig jaar hebben we de pilot met de functie WIJwerker informele zorg geëvalueerd. Hieruit bleek dat deze functie binnen WIJ van meerwaarde is juist omdat zij focussed op de verbinding tussen de informele en formele zorg. Daarom continueren we de inzet van WIJwerkers informele zorg. Deze WIJwerker is de “vertegenwoordiger”, pleitbezorger en gids voor de informele zorg: mantelzorgers en vrijwillige inzet en -initiatieven in de wijk.

Ook vervullen zij een signalerende en linking pin functie naar burgerinitiatieven en organisaties die informele zorg bieden; Humanitas, kerken, verenigingen, maatschappelijke organisaties, buurtinitiatieven.

Waardering van mantelzorgers; de mantelzorgkaart en viering dag van de mantelzorg

De waardering van mantelzorgers is een expliciete taak van gemeenten in de WMO. Gemeenten moeten regelen op welke wijze mantelzorgers jaarlijks een blijk van waardering ontvangen. In de gemeente Groningen werken we daarin nauw samen met het Steunpunt Mantelzorg van Humanitas en de Entree van WIJ. We bieden mantelzorgers een Mantelzorgkaart met vouchers. Naast de blijk van waardering is het ook een manier om met mantelzorgers in contact te komen en met hen in gesprek te raken over de vraag “Hoe gaat het nu met u?” Daarnaast vieren we de dag van de mantelzorg in wijken en tijdens een groot stedelijk mantelzorgfeest.

De Opstap, logeershuis voor respijt en herstel

Het burgerinitiatief “De Opstap” logeershuis voor herstel en respijt opende begin 2017 haar deuren. Er is passende huisvesting gevonden en er zijn inmiddels meer dan vijftig vrijwilligers actief. Nu is het zaak om meer bekendheid te geven aan het logeershuis; de bezettingsgraad was in de beginfase nog te laag maar groeit nu gestaag. De gemeente co-financiert de driejarige pilotfase van dit vrijwilligersproject. We bereiden samen een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) voor die dient als onderlegger voor de evaluatie van de pilotfase.

Trainingen voor overbelaste mantelzorgers

Trainingen voor overbelaste mantelzorgers, zoals trainingen in assertiviteit, mindfulness en grenzen stellen blijven we -afhankelijk van de vraag en de tevredenheidsscore van de deelnemers – aanbieden. We weten uit de evaluaties dat dit aanbod zeer door mantelzorgers gewaardeerd wordt en dat het hen helpt om de zorgtaken te delen, hulp te accepteren en goed voor zichzelf te zorgen.

Wehelpen digitale marktplaats voor hulpvragen en -aanbod

De bekendheid en het gebruik van de digitale marktplaats Wehelpen wordt door een “aanjaagteam” van Noordelijke leden van de coöperatie Wehelpen vergroot. Ook richten we ons daarbij op de Entree van WIJ. Tot nog toe is er groot overschot aan hulpaanbod ten opzichte van de hulpvragen.

Website respijtzorg

In 2016 is een website ontwikkeld voor respijt mogelijkheden voor mantelzorgers. Het is zaak om deze site periodiek te actualiseren. Het Steunpunt Mantelzorg draagt zorg voor het onderhouden en het actueel houden van de website. Hierdoor kan elke mantelzorger en beroepskracht zicht krijgen op de diversiteit aan mogelijkheden van respijt in de stad.

Combinatie werk en mantelzorg

In 2017 hebben we aandacht besteed aan werkende mantelzorgers en de combinatie werk en mantelzorgtaken. Met een aantal werkgevers in de stad hebben we in het kader van levensloopbestendig werken dit thema geagendeerd en wisselden we best practices uit. Noorderlink heeft inmiddels in haar aanbod een training voor leidinggevenden om de combinatie werk en mantelzorg bespreekbaar te maken opgenomen. In 2018 gaan we door met het agenderen van dit thema, om aandacht voor werkende mantelzorgers te vragen en uitval te voorkomen.

Ook intern binnen de Gemeente Groningen besteden we aandacht aan het thema werk en mantelzorg. We waarden de deelnemende collega's die werk en mantelzorg combineren en vierten de dag van de mantelzorg. We bespreken thematisch wat collega's nodig hebben om mantelzorgtaken en werk op een gezonde manier te combineren. In 2018 gaan we hier mee door. Het thema is inmiddels geborgd bij de afdeling HRM en wordt niet langer gefinancierd vanuit de mantelzorgcomplimentgelden.

Samen aan de slag

In het nieuwe jaar hebben we weer het nodige te doen. We zijn blij dat we samen met inwoners (waaronder inwoners met mantelzorgtaken), vrijwilligers en beroepskrachten in de stad waardering, aandacht en ondersteuning kunnen bieden aan mantelzorgers in onze stad.

Wij vertrouwen er op uw raad hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over de besteding van de mantelzorgcomplimentgelden in 2018.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage besteding mantelzorgcomplimentgeld in schema

Overzicht	
Medewerkers mantelzorgondersteuning Humanitas (vinden, coachen en binden vrijwilligers voor mantelzorgondersteuning in het gebiedsgerichte werken, uitvoering mantelzorgondersteuning collectief, preventief en individueel)	€ 560.000
Continuering pilot WIJwerkers mantelzorgondersteuning en informele zorg. Zij zijn de linking pin vanuit WIJ en verbinden de formele en de informele zorg. (Dit is exclusief € 386.700, de middelen buurtwelzijn die overgeheveld zijn van Humanitas naar WIJ).	€ 147.000
Burgerinitiatief De Opstap huis voor herstel en respijt	€ 95.000
Trainingen voor zwaar belaste mantelzorgers	€ 15.000
Waardering mantelzorgers (mantelzorgkaart met vouchers en viering dag van de mantelzorg in de wijken en een stedelijk feest)	€ 60.000
Financiering lidmaatschap coöperatie Wehelpen	€ 31.000
PR over respijtzorg en onderhoudt website respijtmogelijkheden	€ 3.000
Aanjagen thema Werk en mantelzorg	€ 8.000
Uitvoeringskosten	€ 25.000
Totaal beschikbaar in 2018 door gemeente Groningen	€ 944.000